

MAGAZYN MUZEALNY

ISSN 2720-4847 Nr 39 (44) | listopad 2024 | dodatek do „Wiadomości Lubiąskich”

Noc Niepodległości

10 listopada w Parku Leśnym

► Obchody 110. rocznicy wybuchu Wielkiej Wojny zostały połączone z projektem „Nocy Niepodległości”. Poszczególnym wydarzeniom, organizowanym przez Muzeum Historyczne w Parku Leśnym, będzie towarzyszył klimat zbliżającego się narodowego święta niepodległości Polski.

Gra terenowa „Sprawa Polska” przybliży uczestnikom działania, dzięki którym miało spełnić się najważniejsze marzenie narodu polskiego w postaci odrodzenia niepodległości państwowej. W grze zmierzą się drużyny uczniów z okolicznych szkół średnich oraz indywidualni uczestnicy. Gra będzie przeprowadzona w całości na ścieżce edukacyjnej *Wielka Wojna 1914–1918*. To nie tylko świetna zabawa, ale także doskonała okazja, aby sprawdzić swoją wiedzę i poznać historię z czasów Wielkiej Wojny i początkowej fazy walk o granice odrodzonej Polski. Uczestnicy gry wcielą się w role korespondentów wojennych i poznają realia życia żołnierzy oraz cywilów w czasach wojny, a także odkryją świat wielkiej dyplomacji.

Dzięki zachowanej korespondencji oraz pamiątkom poznamy Wielką Wojnę z punktu widzenia osobistych przeżyć, doświadczeń, uczuć i myśli. Niektóre z nich będzie można poznać dzięki „Ławkom Listów i Pamiątników”, które znajdują się w różnych częściach Parku Leśnego. Nadarzy się okazja do przeczytania wyjątkowych tekstów, ale także do ich wysłuchania. Bohaterami listów są: Maria Skłodowska-Curie, Alojzy Trojanowski, Ignacy Boerner oraz John R.R. Tolkien.

Dla najmłodszych przewidziane są zajęcia plastyczne pt. „Orzeł wolności”, zaplanowane w namiocie obok parku linowego.

Na scenie usytuowanej w centrum parku wystąpią muzycy zespołów **Swingbastet** i **Lub Jazztet**, dzięki którym usłyszymy muzykę inspirowaną wczesnym jazzem i swingiem.

Podczas „Nocy Niepodległości”, w parku pojawią się rekonstruktorzy historyczni, którzy będą towarzyszyć zwiedzającym w trakcie wieczornych spacerów.

W ten wyjątkowy dzień zapraszamy do zwiedzania wystaw do godz. 22.00.

Park Leśny w Lubinie

7 XI 2024

9:00–15:30 Gra terenowa SPRAWA POLSKA dla drużyn szkolnych

10 XI 2024

9:00–15:00 Gra terenowa SPRAWA POLSKA dla drużyn i uczestników indywidualnych

11:00–15:00 Zajęcia plastyczne ORZEŁ WOLNOŚCI

14:00 Spacer z przewodnikiem

15:30–17:00 Koncert jazzowy zespołu Swingbastet

17:30–19:00 Koncert jazzowy zespołu Lub Jazztet

19:15, 20:45 Noc Niepodległości (wieczorny spacer z przewodnikiem)

9:00–22:00 Godziny otwarcia wystaw – wstęp bezpłatny

ZAPISY I INFORMACJE
731 794 777

Nowe wystawy w Parku Leśnym

Bitwa pod Falaise

► Bitwa pod Falaise to kolejna ważna konfrontacja podczas II wojny światowej, w której Polacy odegrali kluczową rolę. Aby uczcić ich niezwykle zasługi, w 80. rocznicę tego wydarzenia muzeum przygotowało ekspozycję w formie dioramy. Makieta ilu-

struje rozmieszczenie wojsk alianckich oraz niemieckich podczas starcia w Normandii. Zwycięska bitwa pod Falais (12–21 sierpnia 1944) pozwoliła przełamać obronę niemiecką i ruszyć w kierunku Paryża, a następnie granicy francusko-niemieckiej. Dioramę można oglądać przez cały rok, w godzinach otwarcia parku w niewielkim budynku, który kiedyś pełnił funkcję magazynu sprzętu. Wieczorem jest ona oświetlona, co dodatkowo podkreśla jej walory artystyczne. Diorama przedstawia tereny wokół Mont Ormel. Każdy element został stworzony na podstawie archiwalnych fotografii, które posłużyły jako inspiracja do jej wykonania.

Obecnie znajduje się na niej ponad 100 pojazdów wojskowych oraz tyle samo figurek żołnierzy. Z czasem uzupełniana będzie o nowe elementy. Jako pierwsze pojawią się samoloty.

Projekt i wykonanie dioramy: Jacek Świerad
Wymiary dioramy: 3,75 x 7,5 metra

Wojskowy szpital polowy

► Muzeum przygotowało kolejną ekspozycję poświęconą Wielkiej Wojnie. Wystawa ma na celu ukazanie warunków, w jakich udzielano pierwszej pomocy rannym żołnierzom oraz późniejszą opiekę medyczną. W kontenerze wystawowym stworzono klimat przypominający trudne warunki wojenne, w których opatrywano rannych na polu walki. Dalej zobaczyć można fragmenty szpitala wojskowego, gdzie leczono żołnierzy po udzieleniu im pierwszej pomocy. Na wystawie są też opisy oraz archiwalne fotografie przedstawiające m.in. nowatorskie techniki wykorzystywane ówczesnie w medycynie wojskowej oraz informacje o zasługach Marii Skłodowskiej-Curie, która podczas pierwszej wojny światowej zorganizowała służbę rentgenowską, ratując życie setkom tysięcy rannych żołnierzy.

Pomysł i koncepcja: Marek Zawadka

Realizacja: Dominik Skowroński, Wojciech Holicki, Karolina Smolarek, Kamila Tworek

Park Leśny w Lubinie

Zdarzyło się 100 lat temu

Drugi ślub Chaplina

► W dniu 25 listopada 1924 roku w amerykańskich popołudniówkach ukazała się notatka o ponownym ożenku Charliego Chaplina, z zastrzeżeniem, że opiera się na niepotwierdzonych jeszcze wieściach docierających do jego przyjaciół. Za agencją United Press podawano, iż wybranką króla komedii hollywoodzkich jest Lita Grey, a ślub został zawarty rankiem tego dnia. Jego miejscem był urząd stanu cywilnego w meksykańskiej Empalme, niewielkiej miejscowości leżącej na wschodnim brzegu Zatoki Kalifornijskiej, do której para dotarła krótko przedtem.

Sześć lat wcześniej Chaplin ożenił się z Mildred Harris, wówczas niespełna 17-letnią koleżanką po fachu. Ekspresowy ślub wynikał z tego, że miała ona spodziewać się jego dziecka, co okazało się nie być prawdą. Potem, w lipcu 1919 roku, Mildred urodziła syna, który po paru dniach zmarł. Rok później, powołując się na „psychiczne okrucieństwo” małżonka, złożyła pozew o rozwód.

Chaplin oskarżał ją z kolei o niewierność (w Hollywood krążyły plotki o ko-chance), a zakończenie małżeństwa kosztowało go 100 tys. dolarów i trochę składników majątku wspólnego.

W 1924 roku sytuacja przedstawiała się niemal tak samo skandalicznie – niespełna 17-letnia Lita Grey (a właściwie Lillita Louise MacMurray, ze strony matki wywodząca się z prominentnej hiszpańskiej rodziny mieszkającej od wielu pokoleń w Kalifornii) była rzeczywiście w ciąży. Według jej autobiografii poznała Chaplina w wieku 8 lat, spotykając go w hollywoodzkiej kawiarni, a po raz pierwszy zagrała z nim jako „flirtujący aniołek” w „Brzdącu”. Po epizodzie w krótkometrażowych „Nierobach” (oba filmy pojawiły się w kinach w 1921 roku) nie odnowiono z nią kontraktu. Usłyszawszy, że Chaplin przesłuchuje brunetki z myślą o „Gorączce złota”, zgłosiła się na casting i po nim, choć jako 15-latką nadal mogła grać tylko role dziecięce, na życzenie zaurzeczywanego gwiazdora, została począt-

kowo obsadzona w głównej kobiecej. Ostatecznie znalazła się tylko w jednej niedługiej scenie.

Charles junior urodził się w maju 1925 roku, a już 10 miesięcy później przyszedł na świat Sydney. Chaplin trzymał się od żony i synów najdalej jak mógł, nawiązując kolejne romanse,

co w sierpniu 1927 roku skończyło się znów rozwodem. Skandalicznym, ponieważ do prasy wyciekła treść pozwu Lity, w którym zarzuciła mężowi perversję seksualną i próby nakłonienia jej „do poddania się nielegalnej operacji dla zapobieżenia narodzinom pierwszego dziecka”. Sąd nakazał wypłacenie jej rekordowej wówczas kwoty ponad 600 tys. dolarów (obecnie to ok. 10,5 mln) i założenie funduszy powierniczych dla jego synów (po 100 tys.). Rozwodami zakończyły się także trzy kolejne małżeństwa Lity Grey, która zagrała już niewiele ról, w tym parę razy samą siebie. Była żoną Chaplina pracowała ostatecznie m.in. jako sprzedawczyni w jednym ze sklepów w Beverly Hills. Zmarła w 1995 roku, w wieku 87 lat.

► Lita Grey w wieku 15 lat. Zdjęcie wykonał na zlecenie Chaplina hollywoodzki fotograf Melbourne Spurr

Zródło: findagrave.com

Surrealizm połączony

Justyna Koziczak i Krzysztof Polaczenko

► Najnowsza wystawa w Galerii Ratuszowej przedstawia kilkanaście prac dwójki artystów reprezentujących nurt surrealizmu oraz unikalne podejście do sztuki fantastycznej, które jest wyraźnie widoczne w ich twórczości. Celem wystawy jest nie tylko pokazanie talentów, ale także stworzenie przestrzeni, w której każdy mógłby odnaleźć coś dla siebie. Prace obejmują różnorodne tematy w nurcie surrealizmu – od fantasty i realizmu magicznego, przez nawiązania do nauki i stylu gotyckiego, aż po ekspresjonizm balansujący na pograniczu abstrakcji. Każda z wystawionych prac stanowi odrębną opowieść, zapraszając widzów do interpretacji i osobistych przemyśleń.

Justyna Koziczak i Krzysztof Polaczenko to para artystów, którzy nie tylko dzielą pracownię, ale także życie.

Justyna jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych, gdzie studiowała Restaurację i Rekonstrukcję Ceramiki i Szkła. Najczęściej tworzy krajobrazy, w których nad postacią ludzką dominują świątynie, bramy lub szczyty. Pracuje głównie w technice olejnej na płótnie oraz w swojej autorskiej technice przepalania metalu i malowania na spalonych śladach. Uczestniczyła w wystawach w Londynie, Mediolanie i Wenecji, a także na światowych targach sztuki w Dubaju. Jej obrazy zdobią okładki kilkunastu płyt zespołów rockowych i metalowych, głównie z USA.

Krzysztof od najmłodszych lat pasjonuje się malarstwem, muzyką i pisarstwem. Brał udział w licznych spotkaniach autorskich oraz wystawach indywidualnych i zbiorowych. Tematyka jego prac inspirowana jest bezpośrednimi obserwacjami otaczającego świata, a rzeczywistość przedstawia w sposób surrealistyczny. W tworzeniu obrazów wykorzystuje różnorodne techniki, które umiejętnie łączy w spójną całość. Kładzie duży nacisk na precyzyjne dopracowanie detali oraz długotrwałość swoich dzieł. Jego prace znajdują się w kolekcjach zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Wystawę oglądać można do końca grudnia w Galerii Ratuszowej (Rynek 23, Lubin). Godziny otwarcia poniedziałek–piątek 9.00–17.00, sobota–niedziela 10.00–18.00.

#CHROBRY1000

W słowiańskim świecie magii

► Dziady to słowiańskie święto obchodzone w nocy z 31 października na 1 listopada. Jest to szczególny i magiczny czas, gdy świat umarłych przenika do świata żywych. Praktykowano wtedy specjalne rytuały i rzucono rozmaite zaklęcia. Natomiast w nocy z 29 na 30 listopada przypadają popularne Andrzejki. Ze względu na obecność duchów zmarłych, wzmocniona jest siła wróżb. Dzisiaj magia i czary przetrwały jeszcze w zabawach oraz w licznych

wiedzę. Z uwagi na bogaty zasób wiedzy, wiedźma była przewodniczką w sprawach duchowych i medycznych. Potrafiła odpędzić choroby, okazać pomoc potrzebującym i przepowiedzieć pogodę. W czasie suszy starała się sprowadzić deszcz. W dobie chrześcijaństwa wiedźmy zdemonizowano. Twierdzono, że czarownice potrafią rzucić zły urok, zaklęcie powodujące choroby, nieurodzaj lub spowodować odmianę czyjegós charakteru, a spotykają się na sabatach na

baśniach i legendach. Jednak kiedyś, dla życia Słowian, była to codzienność. **Jak to było możliwe?** To wszystko dzięki tajemnej wiedzy, zaklęciom, amuletom, talizmanom, minerałom, ziołom i związanymi z nimi rytualnymi praktykami.

Kto potrafił rzucać czary i uroki, w jakim celu to robiono? Czarną i białą magią zajmowały się wiedźmy. Słowo wiedźma oznacza „tą, która wie”, czyli posiada

Łysej Górze. Nieodłącznym atrybutem je wyróżniającym była latająca miotła, wykonana z brzoźowych gałęzi.

Kobiety, które przejmowały tajemną wiedzę swoich poprzedniczek, zaczęto nazywać znachorkami, szeptunkami i zielarkami specjalizującymi się w ziołolecznictwie.

Zioła były niezbędnym elementem rytuałów. Przygotowywano z nich amulety, kadzidla i napary. Wierzono, że dzięki nim będzie można ochronić się przed złymi mocami, odwrócić los i zapewnić sobie szczęście. Uznawano, że posiadają liczne właściwości magiczne. Ziół używano w następujących celach: leczeniu, oczyszczeniu, ochronie, zwiększeniu odwagi i siły psychicznej, zapewnieniu spokoju oraz w wzmocnieniu kondycji, płodności i zdolności twórczych. Zioła stosowano, aby pomóc sobie w szczęściu i miłości. Jeżeli potrzebowano oczyścić się ze złej energii, przyrządzano napar z dziurawca, który pozytywnie wpływa na nastrój, działa uspokajająco i przywraca emocjonalną równowagę. Ochronną funkcję przypisywano czosnkowi, który odstraszał nawet wampiry.

Dla odpędzenia złych mocy palono kadzidla z ziołami. W ten sposób dążono do zapewnienia zdrowia, harmonii i pomyślności. Dym, powstały ze spalania, towarzyszył Słowianom podczas licznych rytuałów i praktyk uzdrawiających.

Kadzono dla zapewnienia ochrony przed niepożądanymi zjawiskami pogodowymi. Palono bylicę mającą odstraszyć złe duchy sprowadzające burze. Intensywny i przyjemny w zapachu rozmaryn redukuje stres, polepsza nastrój i poprawia koncentrację.

Słowianie budowali drewniane łaźnie, które były wyposażone w piec. Kiedy polewano wodę, tworzyła się para podwyższająca temperaturę pomieszczenia. Okładano się brzoźowymi wtkami, następnie schładzano się w pobliskiej rzece lub jeziorze. Praktyka ta zapewniała zdrowie, energię, urodę i płodność oraz odstraszała demony, zapewniając ludziom spokojny sen.

Od niepamiętnych czasów ludzie pragnęli poznać przyszłość. Żercy – słowiańscy kapłani – przepowiadali urodzaj i wyznaczali dni świąteczne, a wołchowic zajmowali się magią i wróżbiarstwem. Wołchowic wpadali w magiczny trans podczas tańca i nawiązywali kontakt z zaświatami. Wróżono z wina w rogu obfitości o pomyślności przyszłych plonów. Dzięki wróżbom można było zasięgnąć opinii bogów, choćby na temat przeprowadzenia wyprawy zbrojnej.

Magia jest również zaklęta w słowiańskich symbolach, w amuletach i talizmanach, a także w minerałach. Przyjmuje się, że ametyst rozjaśnia myślenie, przywołuje natchnienie, redukuje nostalgię, pomaga uporać się z lękami i rozładować napięcia mięśniowe.

SKLEP MUZEALNY

Rynek 23, 59-300 Lubin

GODZINY OTWARCIA

poniedziałek–piątek 9.00–17.00
sobota–niedziela 10.00–18.00

magazyn muzealny

Muzeum Historyczne w Lubinie

Magazyn Muzealny nr 39 (44) | dodatek do „Wiadomości Lubinińskich” | 7.11.2024 | Wydawca: Muzeum Historyczne w Lubinie | Adres: Rynek 23, 59-300 Lubin | Kontakt: sekretariat@muzeum.lubin.pl | Teksty: Damian Kwaśnik (s. 1–Noc...), Wojciech Holicki (s. 2–Zdarzyło się...), Ewa Kos (s. 2–Surrealizm...), Damian Kwaśnik (s. 3–W słowiańskim...), Piotr Bieruta (s. 4–Reaktywacja...), Magdalena Gębarowska (s. 4–Weekendy...) | Korekta: Dorota Gońda | Projekt graficzny i skład: Kamila Tworek | Redakcja: Justyna Karlińska

muzealne social media znajdziesz nas ...

f Facebook

/MuzeumLubin
/BibliotekaCyfrowaZaglebiaMiedziowego
/ParkLesnyLinowyLubin
/WarsztatyMuzeum
/WielkaWojna19141918
/KoniecOkupacjiSowieckiejWPolsce
/ZlotLubin
/LubinskiFestiwal
/Chrobry1000
/GaleriaPalacyk

@muzeum.lubin
@parklesnylubin

@muzeumlubin

Muzeum Historyczne
w Lubinie

Reaktywacja Lubińskiego Biennale Sztuki

Przeгляд twórczości lokalnych twórców sztuk wizualnych

► Muzeum Historyczne zaprasza do uczestnictwa w projekcie wystawienniczym adresowanym do lokalnego środowiska sztuk wizualnych. Będzie to siódma edycja, organizowanego wcześniej przez Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”, przeglądu twórczości artystów związanych z Lubinem i okolicą. Celem Biennale jest publiczne zaprezentowanie aktualnych dokonań miejscowych artystów-plastyków oraz stworzenie artystycznej kroniki, dającej świadectwo oddziaływania czasu i miejsca na charakter dzieł sztuki.

Więcej informacji pod numerem tel. 731 123 311 lub palacyk@muzeum.lubin.pl

Weekendowe warsztaty dla każdego

Nowy cykl w Galerii Pałaców

9-10 listopada (sobota-niedziela), godz. 12.00
Ilość miejsc jest ograniczona. Koszt zajęć: 30 zł

► Zapraszamy na kreatywne zajęcia wśród sztuki i ze sztuką. Podczas spotkań inauguracyjnych cykl „Weekend ze sztuką”, przedstawione zostaną sylwetki artystów, których grafiki prezentowane są na aktualnej ekspozycji w Galerii Pałaców zatytułowanej *Sześciu Wspaniałych – Dürer, Rembrandt, Chagall, Klee, Toulouse-Lautrec, Picasso*. Oprócz teoretycznych rozważań o sztuce, zajęcia przybiorą charakter działań praktycznych – będziemy tworzyć unikatowe torebki lub witraże angielskie. Zajęcia są otwarte dla wszystkich, bez względu na doświadczenie artystyczne – liczy się przede wszystkim chęć tworzenia i radość z obcowania ze sztuką. Zapewniamy, że warsztaty zostały zaplanowane w sposób umożliwiający uczestnictwo zarówno początkującym, jak i bardziej zaawansowanym miłośnikom sztuki.

► Zapraszamy na kreatywne zajęcia wśród sztuki i ze sztuką. Podczas spotkań inauguracyjnych cykl „Weekend ze sztuką”, przedstawione zostaną sylwetki artystów, których grafiki prezentowane są na aktualnej ekspozycji w Galerii Pałaców zatytułowanej *Sześciu Wspaniałych – Dürer, Rembrandt, Chagall, Klee, Toulouse-Lautrec, Picasso*. Oprócz teoretycznych rozważań o sztuce, zajęcia przybiorą charakter działań praktycznych – będziemy tworzyć unikatowe torebki lub witraże angielskie. Zajęcia są otwarte dla wszystkich, bez względu na doświadczenie artystyczne – liczy się przede wszystkim chęć tworzenia i radość z obcowania ze sztuką. Zapewniamy, że warsztaty zostały zaplanowane w sposób umożliwiający uczestnictwo zarówno początkującym, jak i bardziej zaawansowanym miłośnikom sztuki.

Dojrzałe Wspaniali
PROGRAM DLA SENIORÓW EDYCJA II

Harmonogram
Listopad 2024

- 4 listopada, godz. 14.30, Ratusz
Kalorie i ruch – wpływ na jakość życia
- 5 listopada, godz. 13.00, Park Leśny
W terenie pleneru
- 6 listopada, godz. 14.00, Galeria Pałaców
Śmiechu warte
- 18 listopada, godz. 13.00, Ratusz
Stawiam na siebie – rozwój osobisty bez końca
- 19 listopada, godz. 13.00, Park Leśny
Magia lasu o każdej porze
- 20 listopada, godz. 14.00, Galeria Pałaców
Teatralne poruszenie na scenę
- 28 listopada, godz. 15.00, Ratusz
*Miejsca pracy i po pracy
„Klub wspomnień, czyli Lubin sprzed lat”*

Grudzień 2024

- 2 grudnia, godz. 12.00, Ratusz
*Muzyka sposobem na stres
Ilość miejsc ograniczona.
Decyduje kolejność zgłoszeń*
- 3 grudnia, godz. 13.00, Park Leśny
Zimowa kąpiel leśna
- 4 grudnia, godz. 14.00, Galeria Pałaców
Twórcze wyciszenie
- 5 grudnia, godz. 15.00, Ratusz
*Ważne wydarzenia i święta
„Klub wspomnień, czyli Lubin sprzed lat”*

Zapisy oraz szczegółowe informacje pod numerem: 731 123 222
Magdalena Gębarowska (koordynator, psychogerontolog)

Muzeum Historyczne w Lubinie | GALERIA PAŁACYK | Park Leśny w Lubinie | muzeum-lubin.pl